

reflexion

Läkartidningen modell 2011

»Läkartidningen är och ska fortsatt vara den naturliga samlingsplatsen för alla läkare ...«

Välkomna till den nya Läkartidningen av 2011 års modell. Vi har skruvat lite på formatet, filat på omslaget och gett tidningen delvis nya färger, och den har fått en ny rygg. Den gamla limbindningen är bytt mot en klamrad variant som skapar större flexibilitet och bättre ekonomi, vi känns nu modernare och mer med i tiden.

Men det betyder inte att vår kärna har förändrats. Läkartidningen är och ska fortsatt vara den naturliga samlingsplatsen för alla läkare, som vår framtidsgrupp har uttryckt saken, och den ska fortsatt vara kompetenshöjande för kåren, enligt våra ägardirektiv.

Gruppen, som bestod av yngre doktorer och som lade fram sitt förslag i höstas, menar att Läkartidningen i framtiden bör fortsätta stå på samma vetenskapliga grund som i dag – men att vi måste arbeta över ett större fält och i flera kanaler.

Till vissa delar sammanfaller deras förslag med de vägar som vi redan slagit in på; vi har runt den vetenskapliga kärnan skapat flera produkter som på olika sätt tillfredsställer olika intressen. Hälsa & Vetenskap, det populärvetenskapliga magasinet för den hälsointresserade allmänheten, våra symposier som tar avstamp i tidningens olika teman för fortbildning av läkare och som också kan presenteras i bokform, vår sajt Lakartidningen.se som uppdateras dagligen och som vi under 2011 ytterligare ska förbättra.

Vi jobbar således på med vårt förlag och vår tidning, som för 100 år sedan, i nr 1 år 1911, hade artiklarna *Om behandling af syfilis med »Hata«* och *Ny metod för bestämning af den fria salt-syran i magsaft*. Kanske inte helt gångbara nu, men ambitionerna är desamma.

Jonas Hultkvist
chefredaktör och
ansvarig utgivare
jonas.hultkvist@lakartidningen.se

Foto: Emil Langvad

Ska försöka ena splittrad styrelse. Läkartidningen har träffat Läkareförbundets nya ordförande Marie Wedin på ortopedkliniken i Helsingborg. **AKTUELLT** Sidan 10

ledare

7 Behovet styr obekvämt Marie Wedin

reflexion

3 Läkartidningen modell 2011

Jonas Hultkvist

It debatt

8 Privatiseringen av psykiatri – inkludera även tvångsvården Filipe Costa

aktuell

10 Öppenhet ska läka splittrad styrelse

13 Hårda krav för att få driva vård

14 Vårdrelaterade infektioner ökade under 2010

15 Stress missad faktor i nya riktlinjer om ohälsa

Apoteksmarknaden inte mättad

medicinsk kommentar

16 Kan målgruppen för trombolys vid akut ischemisk stroke vidgas? Dagens indikation är mycket snäv – nya studie-

resultat behövs Veronica Murray

nya rön

18 Idrottsrestriktion skyddar inte unga med aortastenosis Håkan Wählander

Bättre överlevnad för malariadrabbade barn med artesunat Anders Hansen

19 Mitokondriell störning kopplad till autism Anders Hansen

Meditation ökar välbefinnandet för cancerpatienter Richard Bränström

Gener bakom variationer i HIV-infektion Karin Sundström

20 Ingen koppling mellan protonpumpshämmare och risk för medfödda missbildningar Björn Pasternak, Anders Hviid

Övervikt i unga år ökar risken för extrem fetma Anders Hansen

klirik och vetenskap

21 Originalstudie Trombolys som akutbe-

Det finns övertygande vetenskapligt stöd för att nyttan med tidig trombolys vid akut ischemisk stroke överväger riskerna. Kriterierna för att behandla med trombolys vid ischemisk stroke är dock strikta. Sidan 16 och 21

Foto: Science Photo Library/IBL Bildbyrå. Liten bild (Marie Wedin), foto: Goran Segeholm

Foto: JBL

NYA RÖN Nyttan av fysisk aktivitet för barn och ungdomar med medfödd aortastenos tycks uppväga risken för död. Sidan 18

KLINIK OCH VETENSKAP Var patienten avliden eller inte? Fallbeskrivning om svårigheter kring organdonation och total hjärninfarkt. Sidan 31

handling vid ischemisk stroke sprids över landet. Men regionala variationer är ännu stora, visar Riks-Stroke-analys Marie Eriksson, Fredrik Jonsson, Peter Appellos, Kerstin Hulter Åsberg, Bo Norrving, Birgitta Stegmayr, Andreas Terént, Kjell Asplund

26 Klinisk översikt Hundratals genvarianter kopplade till hjärt-kärlsjukdom Revolution inom populationsbaserad forskning – ännu inte inom kliniken Erik Ingelsson

31 Fallbeskrivning Trots korrekt diagnostik av total hjärninfarkt avbröts organdonation Martin Isegran, Hans Säveland, Nils Ståhl, Wilhelm Schalén, Peter Reinstrup

debatt och brev

34 Etiologi och behandling vid ADHD: Glöm inte faktorerna omognad och psykosociala svårigheter Magnus Kihlbom

35 Har Vetenskapsrådet en dold agenda – eller har jag missat något i instruktionen? Lars Agréus

Replik: Nej, Vetenskapsrådet har ingen dold agenda! Mats Ulfendahl

36 Behandling av unga med ångest och

KULTUR Han var läkaren som skrev operaverk på löpande band under Hamburgope-rans första tid. Förutom några egenhändigt nedtecknade noter har dock samtliga av Johann Philipp Förtschs verk gått förlorade. Sidan 38

depression: Socialstyrelsens anvisningar bör fortfarande revideras Göran Högberg, Bo Werner, Marianne Cederblad, Björn Wrangsjö

37 Slutreplik: Ingen anledning ändra riktlinjerna Anders Tegnell, Märten Gerle

Försäkringskassan: Patientens försämringsstillstånd inte känt Cecilia Udin

kultur

38 Hertigens livläkare skrev operor på löpande band Eddie Persson

40 lediga tjänster

42 platsannonser

57 meddelanden

58 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

webbfrågan:

Hindrar god konsultationskonst?

Socialstyrelsens kunskapsstyrning »ris-kerar att hindra god konsultations-konst, dämpa arbetsglädjen, bromsa kreativiteten och hämma utvecklingen«, skriver Jonas Sjögren (se LT nr 51 sidan 3298). Håller du med?

Ja		67 %
Nej		18 %
Vet ej		15 %

221 hade svarat den 10 januari kl 11.00.

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbe-dömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40

Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Ostergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonstdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)

Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhjelm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering)
08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Hofve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering)
08-790 34 83

Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lovtrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering)
08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering)
08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator)
08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 40 900 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB